

Moji milí přátelé!

Myšlenkami, kterými se budu zabývat, nechci zastupovat žádnou lidskou organizaci nebo náboženskou společnost, nýbrž chtěl bych se pokusit s Vaší pomocí vyhledat biblickou odpověď na jednu velmi důležitou otázku. Budu tedy dělat pouze to, co náš Nebeský Otec očekává od každého svého syna: totiž aby hledal cestu, která jako jediná vede k věčnému životu. Pokusím se nechat se řídit Duchem Božím a ne naukami a dogmaty, vštípenými od lidí.

Abychom vlak dokázali nacházet biblické odpovědi na různé otázky, je nutné číst denně v Písmu a neúnavně v něm bádát, bychom se seznámili se způsobem myšlení a jednání 3oha Hospodina a bychom naše smýšlení dokázali měnit podle toho, v čem On má zálibení. 3ůh nás totiž vychovává a nechává nás růst v poznání a ve víře, pokud se na Něj spoléháme. Varuje nám moudrost, když Ho o to prosíme.

Růst v poznání však - protože jsme nedokonalí - znamená, že jednoho dne přijdeme znenadání na to, že to, čemu jsme až doposud věřili, odporuje tomu, co čteme v Bibli. Většina lid! bude zřejmě stále trvat jen na svých vědomostech a na víře, která se o ně opírá. Pouze velmi málo bude těch, kdo začnou zkoumat věci odpředu.

Právě o toto prosím nyní Vás. A sice, abyste se pokusili odsunout nejprve na stranu všechna mínění, představy a tzv. nauky, jednoduše zapomenout na všechno, co nestojí psáno v Bibli, i když se Vám to zdá být nemožné. Slovo Boží nepotřebuje žádnou filosofickou podporu a nepodvede nikdy nikoho, kdo se na ně spoléhá!

Kéž je Duch Boží s Vámi, moji přátelé, a kéž žehná Vašemu upřímnému úsilí.

"Nevychází z úst Nejvyššího zlé i dobré ?" Pláč 3: 38

Kdo nebo co je satan?

Existují vlastně velice odlišné představy o Satanovi. Mnozí, když slyší toto slovo, si představují ochlupenou postavu s rohy a kudrnatými vlasy, která páchne po síře a většinou drží v ruce vidle. Jiní si myslí, že Satan je neviditelný, panuje nad zástupy podobných duchovních tvorů a že jeho úkol spočívá v tom, aby uváděl nevinné lidi do pokušení a že má radost z toho, když vidí, jak se lidé navzájem vraždí nebo podvádějí. Je nazýván ještě i jinými jmény jako např. lucifer, čert, prahad nebo belzezub.

Všichni lidé jsou však zajedno v tom, že toto stvoření považují za určitou bytost, která má nadpřirozenou moc a podvádí celý svět a vede jej do záhuby. Dokonce je možné zjistit, že mnozí mnohem více věří v Satana než v Boha.

Kde se vzalo toto stvoření? Proč jsou představy o něm tak rozdílné? A existuje vůbec?

Pokusím se zodpovědět tyto otázky a přitom se budu spoléhat dokonale na Slovo Boží, které činí zjevným všechno, co potřebujeme znát.

"Skryté věci patří Hospodinu, našemu Bohu, zjevné však patří navěky nám a našim synům, abychom dodržovali všechna slova tohoto zákona" (5.Mojž. 29:29).

"(Já Ježíš) Já dosvědčuji každému, kdo slyší slova proroctví této knihy: Kdo k nim něco přidá, tomu přidá Bůh ran popsanych v této knize. A jestliže kdo ubere ze slov knihy tohoto proroctví, tomu Bůh odejme podíl na stromu života a místo ve svatém městě, jak se o nich píše v této knize. Ten, od něhož je to svědectví, pra ví.." (Zjev 22:18-19).

Význam slov SATAN a ĎÁBEL

Slovo "satan" je hebrejské slovo, které bylo v řeckých písmech použito nepřeložené, tedy jako "satan". Toto slovo můžeme v hebrejských písmech (Starý Zákon) najít 28x, v řeckých písmech (Nový Zákon) 34x.

Kdo nebo co je satan ? - 3

Jeho význam není nic víc než: **odpůrce**.

Slovo "**dábel**" (řecky: diabolos) se vyskytuje pouze v řeckých písmech, a to 36x a znamená: "**pomlouváč**" a "**žalobce**".

Jak vidíme, jsou slova satan a dábel dva různé pojmy a budeme zjišťovat, že se nejedná o žádná jména. Dábel může být bez pochyby pouze zlý, ale u satana, tedy odpůrce, to vypadá jinak. Může existovat totiž právě tak dobře jak zlý, tak i dobrý satan, tedy odpůrce. Rozdíl je pouze v tom, na čí straně stojí a komu odporuje. Toto bychom měli mít stále na zřeteli a navíc ještě si uvědomovat, že závisí pouze na překladateli Bible, zda toto slovo přeloží jako odpůrce nebo zda použije v určitém místě nepřeloženého hebrejského slova satan. Skutečnost je totiž taková, že na každém místě v našich překladech Písma Svatého, kde se nachází slovo "odpůrce", v původním textu najdeme právě slovo "satan". Když ovšem čtenář Bible tuto okolnost nezná, je automaticky uveden ve zmatek. Protože však už to víme, můžeme s pomocí slovní konkordance vše prověřit.

Slovo **satan** najdeme v hebr. Písmech na následujících místech:

4. Mojž. 22:22,32;

1. Sam. 29:4;

2. Sam. 19:22;

1. Král. 5:4;11:14,23,25;

I. Parallp. 21:1;

Jób 1:6-9, 12; 2:1-4,6-7;

Žalm 38:20; 71:13; 109:4, 6, 20, 29;

Zach. 3:1,2.

Když prostudujeme citovaná biblická místa, budeme dost překvapeni, neboť nenajdeme ani stopu po tolik populárním satanovi. Toto slovo se vztahuje v **Paralip. 21:1** dokonce na samotného Hospodina (viz paralela ve **2. Sam. 24:1!**). Kromě toho se slova "satan" používá např. pro označení role:

- anděla, který byl Bohem pověřen, aby působil proti Bileámovi. " I vzplanul Bůh hněvem, že jede, a Hospodinův posel se mu postavil do cesty jako protivník. On pak jel na své oslici a byli s nim dva jeho mládenci. Hospodinův posel mu řekl: „Proč jsi svou oslici už třikrát bil? Hle, to já jsem vyšel jako tvůj protivník, protože mám tu cestu za pochybenou (**4. Mojž. 22:22,32**).

Kdo nebo co je satan ? - 4

- **synů** Serújini zaměřených proti Davidovi. "David však prohlásil : "Co je vám do mých záležitostí, synové Serújini! Zase se mi dnes stavíte na odpor" (2. Sam. 19:22).
- **králů** vzbuzených Bohem proti Šalomounovi. "Hospodin vzbudil Šalomounovi protivníka v Edómci Hadadovi. Byl z edómského královského rodu... Bůh vzbudil Šalomounovi též protivníka v Rezónovi, synu Eljádovu, který uprchl svému pánu Hadad-ezerovi, králi Sóby...Byl protivníkem Izraele po všechny Šalomounovy dny, spolu s tím zlem, které představoval Hadad..." (1. Král. 11:14, 23, 25).
- **třídy** protivníků Božího lidu. "Potom mi ukázal velekněze Jóšuu, jak stojí před Hospodinovým poslem, a po pravici mu stál satan, aby proti němu vznesl žalobu. Hospodin však satanovi řekl: "Hospodin ti dává důtku, satane, důtku ti dává Hospodin, který si vyvolil Jeruzalém. Což to není oharek vyrvaný z ohně?" (Zach. 3:1,2) (srovnej Ezra 3:2,3; 4:1,5; Juda 9!)

To vše nám ukazuje, že satan skutečně neznamená vždy něco zlého. Satanem může být anděl stojící ve svaté Boží službě, dokonce i Bůh osobně. Tak bylo jednoznačně prokázáno, že satan není žádná určitá osoba, jak se všeobecně velmi často předpokládá, nýbrž že je to jednoduše určitý pojem.

Personifikace v Bibli

Jak ale můžeme vědět, kde se potom jedná o satana, protože musí přece existovat "opravdový" satan, zlosyn, úhlavní nepřítel Boží, není-liž pravda? Podle některých mínění je slovem satan míněn SATAN v těch biblických místech, kde je toto slovo uvedeno ve spojení s hebrejským členem určitým "ha".

Toto tvrzení by nás mohlo zaujmout pouze v případě, kdyby se takovéto personifikace v Písmech jinak nevyskytovaly nebo alespoň, kdyby se vyskytovaly zřídka. Není tomu ovšem tak. Právě naopak! Je totiž typickou zvláštností Bible, že používá obrazné řeči a to zvláště tam, kde by holý doslovný výklad působil příliš "uhlazeně" pro vyjádření některých myšlenek. Pro demonstraci zde několik příkladů:

v Bibli je zosobňován / jsou zosobňovány-

Kdo nebo co je satan ? - 5

- **svět** "Kdybyste náleželi světu, svět by miloval to, co je jeho. Protože však nejste ze světa, ale já jsem vás ze světa vyvolil, proto vás svět nenávidí" (**Jan 15:19**).
- **bohatství** "Nikdo nemůže sloužit dvěma pánům. Neboť jednoho bude nenávidět a druhého milovat, k jednomu se přidá a druhým pohrdne. Nemůžete sloužit Bohu i majetku" (**Mat. 6:24**).
- **hřích** "Ježíš jim odpověděl: "Amen, amen, pravím vám, že každý, kdo hřeší, je otrokem hříchu" (**Jan 8:34**).

"aby tak jako vládl hřích a přinášel smrt, vládla ospravedlněním milost a přinášela věčný život skrze Ježíše Krista, našeho Pána" (**Řím. 5:21**).

"Víte přece, když se někomu zavazujete k poslušné službě, že se stáváte služebníky toho, koho posloucháte - buď otročíte hříchu, a to vede k smrti, nebo posloucháte Boha, a to vede k spravedlnosti"

"A tak jste byli osvobozeni od hříchu a stali jste se služebníky spravedlnosti" (**Řím. 6:16,18**).

- **duch** "Jakmile však přijde on, Duch pravdy, uvede vás do veškeré pravdy, neboť nebude mluvit sám ze sebe, ale bude mluvit, co uslyší. A oznámí vám, co má přijít" (**Jan 16:13**).
- **moudrost** "Moudrost si vystavěla dům, vytesala sedm sloupů" (**Přísl. 9:1**).
- **hloupost** "Paní Hloupost je halasná prostoduchá, vůbec nic nezná" (**Přísl. 9:13**).
- **národ Izraelský** "Znovu tě zbuduji a budeš zbudována, panno izraelská. Znovu se ozdobíš bubínky a vyjdeš k tanci s těmi, kdo se smějí" (**Jer. 31:4**).
- **Kristův lid** "Vy jste tělo Kristovo, a každý z vás je jedním z jeho údů" (**1. Kor. 12:27**).

"Jedno tělo a jeden Duch, k jedné naději jste byli povoláni" (**Efez. 4:4**).

"až bychom všichni dosáhli jednoty víry a poznání Syna Božího, a tak dorostli zralého lidství, měřeno mírou Kristovy plnosti" (**Efez. 4:13**).

Kdo nebo co je satan ? - 6

"on jest hlavou těla - totiž církve ..." (Kol. 1:18).

"Proto se raduji, že nyní trpím za vás a to, co zbývá do míry utrpení Kristových, doplňuji svým utrpením za jeho tělo, to jest církev" (Kol. 1:24).

To bylo jen několik příkladů, které ostatně také ukazují, jak překrásný je jazyk Bible.

Vraťme se však k našemu tématu

Komu z Vás něco říká slovo "**OYEB**"? Je s podivem, že toto slovo není příliš známé. Snad pomůže, když prozradím jeho řecký význam: "**ECHTHROS**". Pro mnohé z těch, kdož se dokonce relativně dobře vyznají v Bibli, neříká toto slovo také nic. Těm však, kdož si osvojili jisté znalosti hebrejštiny nebo řečtiny, je tento význam dobře znám: "**NEPŘÍTEL**" a pokud budou Bibli studovat pilně, dozví se, že toto slovo se ve Svatých Písmech vyskytuje často a jeho zosobněná forma (se členem určitým) dokonce významně častěji, než slovo "satan". Proč se tedy nepřítel Boží nenazývá **OYEB**? Nebudu usilovat o zodpovězení této otázky.

Jen jeden příklad bych chtěl ještě ukázat a sice na slovech "kristus" nebo "mesiáš". Mnozí vědí, že význam tohoto slova je "pomazaný". Vždy, když jeden z Božího lidu byl zvolen králem nebo do kněžského úřadu, byl pomazán olejem, stal se tedy tímto mesiášem - řecky: kristem. To ovšem neznamená, že Ježíš a např. Saul jsou jednou a toutéž osobou!

Se slovem "kristus" to máme snadné, neboť vždy víme, kdo je tím míněn. Se slovem "satan" se to zdá být, jak jsme viděli, komplikované, ale budeme pokračovat pilně ve studium tímto směrem, budeme nacházet stále více argumentů proti existenci nadpřirozené bytosti, která se nazývá satan. Lidstvo však v něj věří a to musí mít svůj důvod! Proto shledávám, že si zaslouhuje doporučení, sledovat tuto věc z jiného úhlu.

Původ Satana

Podle všeobecného náhledu je Satan padlý anděl. To ví každý právě tak dobře, jako to, že Země je kulatá. Takové informace však jsou ty nejnebezpečnější, neboť náležejí k tzv. základním vědomostem a nikdo se víc nezajímá o to, aby zkoumal jejich věrohodnost. Mnozí však říkají "stojí to přece psáno v Ezechieli 28:13-19 a Izaiáši 14:12-15". Co tam tedy stojí psáno? V **Ezechieli 28:13** čteme:

Kdo nebo co je satan ? - 7

"Byl jsi v Edenu, zahradě Boží, ozdoben všemi drahokamy: rubínem, topasem, jaspisem, chrysolítem, karneolem, onyxem, safírem, malachitem a smaragdem. Tvé bubínky a flétny byly zhotoveny ze zlata; byly připraveny v den, kdy jsi byl stvořen".

Podle této zprávy souvisí stvoření Satana (který tehdy ještě údajně nebyl padlý) s tvorbou drahých kamenů, tedy se stvořením země. Mezitím se však Satan stal člověkem, jak můžeme snadno usoudit z **9. verše**:

"Budeš ještě prohlašovat: Jsem Bůh, před tím, kdo tě zabije? Jsi člověk, a ne Bůh, jsi v ruce těch, kdo tě skolí".

To však nějak nesouvisí s učením, že "Satan je duchovní bytost". Ve skutečnosti jde v **Ezekieli 28** o žalozpěv nad králem tyrským a ne nad Satanem. Když budeme číst celou kapitolu, bude hned vše jasné. Stejně tak v **Izaiáši 14**, kde jde o posměšnou píseň nad králem babylonským.

Není možné vyjmout libovolné verše z kontextu a interpretovat je podle vlastní vůle. Bible je všeobecně vzato sepsána v lehce srozumitelné formě. Její poselství je jasné a neobsahuje nic mystického. Neexistují žádné skryté informace mezi řádky.

Základem všech nedorozumění jsou naše vlastní myšlenkové pochody a mnohdy také chybné překlady Písma.

Shora citované verše jsou každopádně nevhodné a nedostatečné k tomu, aby nám podaly informaci o původu Satana.

Satan a zlí andělé v nebi?

"Satan přebýval ještě dlouhý čas na nebi i poté, co se stal zlým, a tak se stalo, že nesháněl pouze lidi, nýbrž lákal i celou řadu andělů, aby se dali na jeho stranu" tvrdí mnozí lidé.

Nabízí se otázka: je vůbec možné, aby zlý, neposlušný anděl přebýval v nebi - tam kde přebývá i Bůh Hospodin - a aby odtud provozoval svoji zlou, pomlouvačnou a utrhačnou činnost?

Otázku je možné zodpovědět ze dvou pohledů:

z pohledu Božího

"Ty nejsi Bůh, který má zálibu ve svévoli, zlý nemůže být u tebe hostem" (Žalm 5:5).

Kdo nebo co je satan ? - 8

"Usilujte o pokoj se všemi a o svatost, bez níž nikdo nespatří Pána." (Židům 12:14).

z pohledu zla

"Neboť každý, kdo dělá něco špatného, nenávidí světlo a nepřichází k světlu, aby jeho skutky nevyšly najevo" (**Jan 3:20**).

Kdyby býval v době, kdy žil Kristus a kdy učil své učedníky, jak se mají modlit, řádil Satan ještě v nebi, nabádal by je Ježíš, aby se modlili, jak můžeme v Písmu číst?

"Přijď tvé království. Staň se tvá vůle jako v nebi, tak i na zemi" (Mat. 6:10).

Jistěže ne! U Boha Hospodina bylo **vždy** všechno v dokonalém pořádku a také tomu tak vždy bude!

"Každý dobrý dar a každé dokonalé obdarování je shůry, sestupuje od Otce nebeských světél. U něho není proměny ani střídání světla a stínu" (Jakub 1:17).

"Bůh není Bohem zmatku, nýbrž Bohem pokoje" (1. Kor. 14:33).

Na příkladu "nečistého", který do chrámu nesměl vstoupit, se poučíme o tom, že blízkost Boha Hospodina znamená absolutní čistotu.

Andělé jako hříšníci?

Když u Boha nesmí přebývat ani na chvíli nikdo zlý, a to ani člověk, ani anděl, mohli by andělé alespoň hřešit?

1. Jak je v Bibli definován hřích?

Významem slova hřích je totéž jako "minout cíl" a původně tento výraz pochází tedy z lukostřelby. Jakub toto slovo definuje velmi precizně:

"Každý, kdo je v pokušení, je sváděn a váben svou vlastní žádostivostí. Žádostivost pak počne a porodí hřích, a dokonáný hřích plodí smrt" (Jakub 1:14-15).

Kdyby andělé hřešili, museli by bezpodmínečně také být i smrtelní!

"Mzdou hříchu je smrt, ale darem Boží milosti je život věčný v Kristu Ježíši, našem Pánu " (Řím. 6:23).

2. Mohou andělé zemřít?

Ježíš neřekl nic takového:

"Avšak ti, kteří byli hodni dosáhnout budoucího věku a vzkříšení z mrtvých, nezení se ani nevdávají. Vždyť už nemohou zemřít, neboť jsou rovni andělům a jsou syny Božími, poněvadž jsou účastni vzkříšení " (Luk. 20:35-36).

Pavel psal totéž:

"Ale vidíme toho, který byl nakrátko postaven níže než andělé, Ježíše, jak je pro utrpení smrti korunován ctí a slávou; neboť měl z milosti Boží zakusit smrt za všechny (Žid. 2:9).

Andělé tedy neumírají, proto nemohou být ani hříšníci.

Zde však řeknou někteří, že andělé nejsou žádné stroje. Mají také svoji svobodnou vůli a pokud by chtěli hřešit, mohli by přece. Problém s lidmi spočívá právě v tom, že si pod pojmem "svoboda" představují něco docela jiného než to, čemu nás učí Slovo Boží. Svoboda neznamena neposlušnost, nýbrž to, že jsme svobodni **od pout našich žádostí** a tím tedy svobodni **pro lásku** našeho Nebeského Otce. Této dokonalé svobody dosáhl zatím pouze jediný člověk - Ježíš.

Co však se týká andělů:

"Dobrořečte Hospodinu, jeho andělé, vy silní bohatýři, kteří plníte, co řekne, vždy poslušní jeho slova! Dobrořečte Hospodinu, všechny jeho zástupy, vy, kdo jste v jeho službách a plníte jeho vůli!" (Žalm 103:20-21).

"Což není každý anděl jen duchem, vyslaným k službě těm, kdo mají dojít spasení?" (Žid. 1:14).

Přece jenom padlí andělé?

Jak jsme viděli, jsou andělé Boží poslušní služebníci, kteří nehřeší. Jak si máme tedy potom vysvětlovat to, když čteme u Judy verš 6, a v 2. Petrovi 2. kapitola a verš 4 o tom, že andělé hřešili?

Bible je věčné Slovo Boží. Je lehce srozumitelná a v ničem si neprotiřečí. Neodpovídá však vždy lidským naukám a představám. Když jí budeme chtít dobře porozumět, měli bychom ji raději velmi pozorně číst a prosit Boha o

dar moudrosti a ne přijímat všechno, co říkají lidé a to aniž bychom přezkoumali, do jaké míry jsou tyto lidské nauky pravdivé.

Co se týká andělů, existuje také velmi mnoho otázek a nedorozumění. Není však nutné objasňovat všechny případné otázky, abychom mohli najít uspokojivou odpověď.

Řešení leží již v samotném významu slova. Podívejme se do našich českých překladů na některé místo, kde se vyskytuje slovo "anděl" a srovnáme je s interlineárním překladem Bible. Můžeme tam najít buď hebrejské slovo "**malach**" nebo řecké slovo "**aggelos**", vždy podle toho, zda toto místo bylo vybráno z tzv. Starého nebo Nového Zákona. Nyní už víme, že naše české slovo "anděl" má řecký původ.

Vyhledejme si jiné místo, nyní však obsahující slovo "**posel**". S překvapením dojdeme ke stejnému výsledku: "**malach**" nebo "**aggelos**". Neboť obě tato slova znamenají POSEL.

Tedy znovu jedna věc, kde čtenář Bible bez patřičných informací je odkázán pouze na překladatele. Ostatně, to, kde je řeč o lidských a kde o nebeských poslech, se dá snadno rozpoznat z textových souvislostí. Můžeme si však být jisti, že pokud čteme o andělech, kteří zhřešili, hovoří se bezpečně o lidech!

Kdo byli tedy ti služebníci, o kterých podává zprávu Petr a Juda?

Odpověď nalezneme ve **4. knize Mojžíšově** v kapitole **16**. Zde se pojednává o několika Levitech - totiž o Korahovi a celé jeho rotě. Byli to poslí? Samozřejmě a sice Boží vyslanci, protože byli Levité a vysloužili si kněžský úřad. A jestli hřešili? Ale ovšem a dokonce velmi hrubě. Byli za to dokonce odpovídajícím způsobem potrestáni, jak o tom svědčí Juda nebo 2. list Petřův.

Kdo to jsou synové Boží?

Především o koho jde v **1. Mojž. 6:1-2**, kde můžeme číst:

"...viděli synové božští, jak půvabné jsou dcery lidské, a brali si za ženy všechny, jichž se jim zachtělo".

Mnozí míní, že synové Boží byli andělskými bytostmi. Toto však nemůže být možné a to hned z více důvodů, jak už jsme ostatně viděli. Avšak existuje něco, co Ježíš vskutku řekl:

"Po vzkříšení se lidé nezeni ani nevdávají, ale jsou jako nebeští andělé" (Mat. 22:30 viz ještě Mar. 12:25 a Luk. 20:35-36).

Andělé (nebeští) se tedy nemohou ženit ani vdávat a pro opak tohoto tvrzení není v Bibli možné najít důkaz. Aby bylo možné ukázat, kdo doopravdy byli tedy tito synové Boží, vezmeme si jiné místo, které se k našemu tématu dokonce velice dobře hodí, neboť zde hraje určitou roli také satan.

"Nastal pak den, kdy přišli synové Boží, aby předstoupili před Hospodina; přišel mezi ně i satan" (Jób 1:6).

Tento verš je vždy vykládán tak, že se shromáždili andělé v nebi. Jinak by totiž pak už nesouhlasila teorie o "anděli - Satanovi".

Již jsme viděli, že žádný zlý nemůže přebývat u Boha Hospodina (Žalm 5:5). Proto opět vyvstává otázka, abychom opět mohli získat jasný pohled na věc:

Kdo se může sejít před Hospodinem a kde?

Podle všeobecného názoru lidé věří, že to mohou být samozřejmě andělé v nebi. Když tento názor bude vybudován na pevném biblickém základě, měla by se Bible hemžit popisem událostí, kdy andělé v nebi jsou shromážděni před Bohem.

Existuje přes 400 veršů v Písmu Svatém, v nichž se odehrává něco před Boží tváří. Dáme-li si však námahu s prostudováním těchto veršů, dojdeme opět k pozoruhodnému výsledku. Zde několik příkladů:

"Tu uslyšeli hlas Hospodina Boha procházejícího se po zahradě za denního vánku. I ukryli se člověk a jeho žena před Hospodinem Bohem uprostřed stromů v zahradě" (1. Mojž. 3:8).

"Kain odešel od tváře Hospodinovy a usadil se v zemi Nódu, východně od Edenu" (1. Mojž. 4:16).

"Třikrát v roce se ukáže každý, kdo je mužského pohlaví, před Pánem Hospodinem" (2. Mojž. 23:17).

"Tváří v tvář mluvil s vámi Hospodin na hoře zprostředku ohně" (5. Mojž. 5:4).

"Elijáš mu řekl:,, Jakože živ je Hospodin zástupů, v jehož jsem službách, že se dnes před ním ukážu" (1. Král. 18:15).

Kdo nebo co je satan ? - 12

"Jótam pevně vládl, poněvadž setrval na svých cestách před Hospodinem, svým Bohem" (2. Páralíp. 27:6).

"Svou tvář už před nimi nebudu skrývat, neboť jsem vyhlil na dům izraelský svého ducha, je výrok Panovníka Hospodina" (Ezech. 39:29).

"Ale Jonáš vstal, aby uprchl do Taršíše, pryč od Hospodina. Sestoupil do Jafy a vyhledal loď která plula do Taršíše. Zaplatil za cestu a vstoupil na loď, aby se s nimi plavil do Taršíše, pryč od Hospodina" (Jonáš 1:3).

To bylo jen několik příkladů, protože existuje nejméně 380 biblických míst, kde se setkali lidé před Bohem Hospodinem, kde se lidé odvracejí od Boží tváře nebo kde lidé dělají něco, co je před Bohem dobré nebo špatné. Existuje ještě přes 90 míst, kde lidé dělají to, co je zlé nebo dobré v Božích očích.

Kromě toho jsou před Bohem Hospodinem i stromy (1. Paralip. 16:33, Žalm 96:12-13) a hory (Žalm 97:5, 98:8-9).

Co tedy znamená to, když se někdo nachází před Hospodinem? To, že lidé věří v Boha, jednají podle Jeho vůle, modlí se k Němu nebo přicházejí na místa uctívání Hospodina. Za tímto účelem není ovšem nutné jít do nebe, neboť:

"I podsvětí, říše zkázy, je na očích Hospodinu, tím spíše srdce synů lidských" (Přísl. 15:11).

Pavel nám objasňuje zcela zřetelně:

"Vždyť Kristus nevešel do svatyně, kterou lidské ruce udělaly jen jako napodobení té pravé, nýbrž vešel do samého nebe, aby se za nás postavil před Boží tváří" (Žid. 9:24).

Kdo tedy jsou andělé? Nepotřebují se "sejít jednoho dne před Bohem Hospodinem", neboť Ježíš jim, mj. říká:

"Mějte se na pozoru, abyste nepohrdali ani jedním z těchto maličkých. Pravím vám, že jejich andělé v nebi jsou neustále v blízkosti mého nebeského Otce" (Mat. 18:10).

Verše, v nichž se hovoří o tom, že andělé stojí před Bohem, jsou následující:

Kdo nebo co je satan? - 13

- duch lži stojí před Bohem v **1. Král. 22:21** a **2. Paralip. 18:20**
- anděl Gabriel stojí před Bohem - **Luk. 1:19**
- andělé stojící před Bohem s polnicemi a nádobou s kadidlem ve **Zjev. 8:2-4.**

Je tedy jednoznačně vidět, že výroky o tom, že synové Boží, kteří v knize Jób se sešli před Bohem, byli andělé v nebi, stojí z biblického pohledu na velmi slabých základech, neboť ve verších, kde se hovoří o skutečných andělech, stojících před Bohem, není také žádná řeč o místě, kde tito andělé s Bohem hovoří.

Když se chceme naprosto ujistit ve všem, co se týká tohoto tématu, potřebujeme nejprve přečíst Bibli a pak si naši původní otázku položit ještě jednou.

Kdo jsou to tedy synové Boží?

V dodatku se nachází soupis biblických míst, která se vztahují na syny Boží. Jde o 37 míst. Velmi pravděpodobně jich je ještě víc, ale z důvodu mých současných časových možností odpovídá jejich počet nynějšímu stavu mého bádání. Snad budu mít příležitost doplnit tento seznam později.

Každopádně můžeme zjistit, že toto synovství nemá s anděly mnoho do činění. Kdybych chtěl být ještě důraznější, řekl bych, že bychom se museli moc snažit, abychom našli aspoň jediné místo v Bibli, v němž se synovství vztahuje jednoznačně na nebeské anděly.

Můžeme tedy shrnout:

1. Ten, kdo hřeší, musí zemřít.
2. Slovo "anděl" znamená posel, andělé (posli) mohou být i lidé.
3. Nebeští andělé neumírají - proto nemohou ani hřešit.
4. Andělé jsou duchovní bytosti a VŠICHNI jsou ve službách Boha Hospodina.
5. U Boha Hospodina nesmí ani na chvíli přebývat nikdo zlý.

To jsou skutečnosti. Neexistují tedy žádní padlí nebeští andělé.

Otázky však zůstávají ještě stále otevřené:

Kdo je tedy Satan? A jak je to s démony a zlými duchy?

Kdo je tedy Satan?

V některých případech můžeme tuto otázku zodpovědět jednoznačně, například, když Ježíš označuje Petra za satana:

"Od té doby začal Ježíš ukazovat svým učedníkům, že musí jít do Jeruzaléma a mnoho trpět od starších, velekněží a zákoníků, být zabit a třetího dne vzkříšen. Petr si ho vzal stranou a začal ho kárat: „Bud' toho uchráněn, Pane, to se ti nemůže stát!" Ale on se obrátil a řekl Petrovi: „Jdi mi z cesty, satane! Jsi mi kamenem úrazu, protože tvé smýšlení není z Boha, ale z člověka!" Tehdy řekl Ježíš svým učedníkům: „Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne. Neboť kdo by chtěl zachránit svůj život, ten o něj přijde; kdo však ztratí svůj život pro mne, nalezne jej" (Mat. 16:21-25).

Ano, Petr byl bezpochyby "satan", totiž odpůrce Ježíšův, dokonce pokušitel, když se mu stavěl na odpor. Co vlastně dělal? To, co normálně dělá člověk, když slyší, že ten, koho miluje a ctí, říká to, že musí trpět a zemřít. Ano, Petr jednal lidským způsobem. Ostatně, on tenkrát Ježíšova slova vůbec nechápal dobře. Je velmi důležité, jak na to reagoval Ježíš. Neřekl mu, běž ode mne, ty zlý ďáble nýbrž:

"Jsi mi kamenem úrazu, protože tvé smýšlení není z Boha, ale z člověka".

Jak definuje totéž Pavel:

"Ti, kdo dělají jen to, co sami chtějí, tíhnou k tomu, co je tělesné; ale ti, kdo se dají vést Duchem, tíhnou k tomu, co je duchovní" (Řím. 8:5).

"Soustředění na sebe je Bohu nepřátelské, neboť se nechce ani nemůže podřídit Božímu zákonu" (Řím. 8:7).

Petr jednal lidsky také když zapřel Ježíše. Později se však z této lekce ponaučil. Totéž očekává Bůh od nás, a sice, abychom se učili z vlastních chyb. Musíme změnit naše smýšlení, musíme se stát "satanem" (odpůrcem) našeho vlastního těla! Ano, musíme zapřít sami sebe, jak řekl Pán Ježíš. Protože ďábel vězí v nás. Tomu musíme vzdorovat!

Bylo by příliš jednoduché říci, že když někdo udělal něco zlého, byl sveden sprostou, nízkou duchovní bytostí. Nikoliv! Podívejme se na dnešní svět : uvidíme v něm bezbožnost a zlo, právě jako za dnů Noa. Pochází toto všechno od nadpřirozené bytosti? Tu lidé nepotřebují k tomu, aby mohli páchat zlo:

Kdo nebo co je satan ? - 15

"I ucítil Hospodin libou vůni a řekl si v srdci: "Už nikdy nebudu zlořečit zemi kvůli člověku, přestože každý výtvar lidského srdce je od mládí zlý, už nikdy nezhubím všechno živé, jako jsem učinil" (1. Mojž. 8:21).

"Neboť ze srdce vycházejí špatné myšlenky, vraždy, cizoložství, smilství, loupeže, křivá svědectví, urážky" (Mat. 15:19).

Svět a Bůh

"Nemilujte svět ani to, co je ve světě. Miluje-li kdo svět, láska Otcova v něm není. Neboť všechno, co je ve světě, po čem dychtí člověk a co chtějí jeho oči a na čem si v životě zakládá, není z Otce, ale ze světa. A svět pomíjí i jeho chtivost; kdo však činí vůli Boží, zůstává na věky" (1. Janův 2:15-17).

"Skutky lidské svévole jsou zřejmé: necudnost, nečistota, bezuzdnost, modlářství, čarodějství, rozbroje, hádky, žárlivost, vášeň, podlost, rozpory, rozkoly, závist, opilství, nestřídmost a podobné věci. Řekl jsem už dříve a říkám znovu, že ti, kteří takové věci dělají, nebudou mít podíl na království Božím" (Gal. 5:19-21).

Chuť (nebo žádostivost) těla, žádost očí a životní pýcha - jeden nebo více z těchto tří bodů hrají od počátku na tomto světě hlavní roli v každém pokušení.

"Každý, kdo je v pokušení, je sváděn a váben svou vlastní žádostivostí. Žádostivost pak počne a porodí hřích, a dokonáný hřích plodí smrt" (Jak. 1:14-15).

Kvůli hříchům musíme všichni zemřít. Hřích však nepřišel na svět prostřednictvím nadpřirozené bytosti, nýbrž prostřednictvím člověka (Řím. 5:12). Hříšnou podstatu jsme zdělili. Ale cesta pro naši spásu je též otevřená, abychom směli mít naději na vzkříšení a život věčný.

"Dát se vést sobectvím znamená smrt, dát se vést Duchem je život a pokoj. Soustředění na sebe je Bohu nepřátelské, neboť se nechce ani nemůže podřídit Božímu zákonu" (Řím. 8:6-7).

Smýšlení těla -to je ďábel!

"Kdo však se dopouští hříchu, je z ďábla, protože ďábel od počátku hřeší. Proto se zjevil Syn Boží, aby zmařil činy ďáblův" (1. Janův 3:8).

"Nyní však není žádného odsouzení pro ty, kteří jsou v Kristu Ježíši, neboť zákon Ducha, který vede k životu v Kristu Ježíši, osvobodil tě od zákona hříchu a smrti. Bůh učinil to, co bylo zákonu nemožné pro lidskou slabost: Jako oběť za hřích poslal svého vlastního Syna v těle, jako má hříšný člověk, aby na lidském těle odsoudil hřích ..." (Řím. 8:1-3).

"Protože sourozence spojuje krev a tělo, i on se stal jedním z nich, aby svou smrtí zbavil moci toho, kdo smrtí vládne, totiž d'ábla" (Žid. 2:14).

"Když tedy Kristus podstoupil tělesné utrpení, i vy se vyzbrojte jeho smýšlením. Ten, kdo trpěl v těle, skoncoval s hříchem. Proto i vy ve zbývajícím čase života nebudte oddáni lidským vášním, ale vůli Boží" (1. Petrův 4:1-2).

Myšlenky o démonech

Tomu, kdo by se nyní ještě rád zeptal:

- kdo pokoušel Ježíše nebo kdo byl Satan v knize Jób? bych rád odpověděl:
- kdo to byl nevím, ale kdo to nebyl, to mohu říct jednoznačně: žádný padlý anděl nebo zlá duchovní bytost.

Před diskusí na toto téma se však samozřejmě neuzavírám.

Apropos! O démonech však nebyla doposud ani zmínka.

Řecké slovo "daimon" nebo "daimonion" znamenalo původně v klasické řečtině před Platonem a jeho žákem Xenokratesem "osud" nebo "**Boží řízení**". Jiný význam, jako "zlý duch" nebo "Boží řízení" byl tomuto slovu přidělen až ve 4. století př. n. l. skrze Platona, který to potřeboval pro vybudování světového politického systému. Xenokrates, jako první z významných osobností, zavedl v Řecku dualismus a objasňoval, že prý existují "dobří" a "zlí" démoni, zatímco **dříve všechno pocházelo z rukou bohů**. Tak se později připisovaly nemoci i nemoci duševní, dočasné pomatení mysli nebo epilepsie, tzv. "svatá nemoc" těmto zlým silám.

V němčině existují také slova podobného významu, např. "Hexenschuß" (střela čarodějnice; v češtině lidově pouze "ústřel" nebo "houser"). Ježíš dokázal léčit všechny nemoci. Včetně různých nemocí duševních. Když toto budeme mít na zřeteli, vyřeší se problémy s porozuměním samy.

Co se týče Belsebula nebo Baal-Zebuba, poslouží nám k výkladu biblická místa ze **3. knihy Mojžíšovy**, kde je k nalezení slovo "daimonion" ve zcela jiném významu:

"Už nebudou obětovat své oběti bėsům, s nimiž smilnili. Toto jim bude provždy platné nařízení pro všechna jejich pokolení" (3. Mojž. 17:7).

"Obětovali bėsům, a ne Bohu, božstvům, jež ani neznali, těm novým, nedávno povstalým, před nimiž se vaši otcové nechvěli hrůzou" (5. Mojž. 32:17).

"...obětovali své syny a své dcery bėsům" (Žalm 106:37).

Baal-zebúb, což znamená "bůh létajícího hmyzu", byl bohem Pelištejců, k němuž se modlili u Ekronu (**2. Král. 1:6**); nikoliv skutečný Bůh, ale bůžek, modla vyrobená rukama. Každý, kdo v něj věří, je satan Boha (odpůrce Boha). Jak tvrdili farizeové, Ježíš vyháněl demony Belzebubem, "knížetem démonů", proto ho nazývali satanem, ale současně odkládali svědectví o své víře v tohoto Baala, tedy vydávali svědectví o své nevíře. Jaký nesmysl to byl a jak to bylo na cti utrhačné, ukázal Ježíš:

"Zavolal je k sobě a mluvil k nim v podobenstvích: 'Jak může satan vyhánět satana? Je-li království vnitřně rozděleno, nemůže obstát. Je-li dům vnitřně rozdělen, nebude moci obstát. A povstane-li satan sám proti sobě a je rozdvojen, nemůže obstát, a je s ním konec'" (Mar. 3:23-26).

Tedy odpůrce proti odpůrci se rovná nesmyslu.

Abyste nevěřili v modly

V celém Písmu je nám důrazně ukázáno, co Bůh Hospodin pokládá za obzvláště těžký hřích. Je to modloslužba. Mnozí si myslí, že modloslužba je pouze to, když někdo si kleká před obrazem a modlí se k němu. To není absolutní pravda. Kdybych věřil, že existuje více bohů, ale modlil bych se pouze k Hospodinu, nebylo by mi to nic platné. Pouze málo náboženství poznalo, že to, co učí církev o trojjediném Bohu, je lež. Nestačí uznat, že Bůh Hospodin je větší než jeho Syn Ježíš. Když člověk věří ve více bohů nebo božstev stanovuje jenom pořadí.

Existuje pouze jeden jediný Bůh. Všechny ostatní si vytvořili lidé sami. Bůh Hospodin netrvá pouze na tom, že se nesmíme modlit k žádným modlám, nýbrž také na tom, že dokonce si žádnou nesmíme vytvořit!

"Nebudeš mít jiného boha mimo mne. Nezbrazíš si Boha zpodoběním ničeho, co je nahoře na nebi, dole na zemi nebo ve vodách pod zemí. Nebudeš se ničemu takovému klanět ani tomu sloužit. Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, Bůh žárlivě milující. Stíhám vinu otců na synech do třetího i čtvrtého pokolení těch, kteří mě nenávidí..." (2. Mojž. 20:3-5).

Není přípustné, abychom si vytvořili podobenství nějakého božstva. Každý, kdo věří v nebeskou bytost, která je zdrojem zlých sil, vytvořil si určitou podobiznu. Když vedle Boha Hospodina akceptuje tuto bytost a dokonce se jí obává, nespolehá se na Boha a nemiluje jej se srdcem nerozpolceným.

Největším přikázáním Zákona, platným i pro nás, je:

"Budeš milovat Hospodina, svého Boha, celým svým srdcem a celou svou duší a celou svou silou" (5. Mojž. 6:5).

Pro mnohé z lidí je naprosto nepřijatelné, že od Boha nepochází pouze dobro, ale i zlo. Když se někdo pokouší chápat Boha - Jeho smýšlení, způsob jednání a Jeho spravedlnost - udělá se mu po nějakém čase jasno a pozná, že spravedlnost Boží není srovnatelná se spravedlností lidskou. Ano, je důležité věřit Bohu tak, jak On to očekává a ne tak, jak si sami myslíme! Člověk není schopen hodnotit Boží jednání. Bůh může zkoumat naše srdce a naše ledví, avšak ne my Jeho!

Můžeme Mu pouze děkovat, že se nám dal poznat a že sám říká, jak plně se můžeme spolehnout na Jeho spravedlnost, neboť:

"Dobrý je Hospodin k těm, kdo v něho naději složí, k duši, jež se na jeho vůli dotazuje" (Pláč 3:25).

Zkoumá nás a trestá, když ve zkouškách neobstojíme, ale nechává nás duchovně růst a poučuje nás. Je Všemohoucí, ten, kdož všechno působí.

"Já jsem Hospodin a jiného už není, mimo mne žádného Boha není. Přepásal jsem tě, ač jsi mě neznal, aby poznali od slunce východu až na západ, že kromě mne nic není. Já jsem Hospodin a jiného už není. Já vytvářím světlo a tvořím tmu, působím pokoj a tvořím zlo, já Hospodin konám všechny tyto věci" (Izaj. 45:5-7).

Bůh Hospodin je všemohoucí!

"Slovo Boží je živé, mocné a ostřejší než jakýkoli dvousečný meč; proniká až na rozhraní duše a ducha, kostí a morku, a rozsuzuje touhy i myšlenky srdce. Není tvora, který by se před ním mohl skrýt. Nahé a odhalené je všechno před očima toho, jemuž se budeme ze všeho odpovídat" (Žid. 4:12,13).

Kdo nebo co je satan ? - 19

Toto všechno dobře vědí ti, kdož znají Boha, zvláště ti, kteří ho mohli vidět, tedy všichni andělé v nebi.

Kdo věří tomu, že inteligentní duchovní stvoření si může myslet, že má proti Bohu jakoukoliv šanci, je na falešné cestě, plné pošetilosti. Proto prosím každého, kdož se na této cestě nachází, aby se obrátil. Neprosím vás však o to, abyste mě věřili, nýbrž abyste všechno sami přezkoumali!

Tyto myšlenky bych rád uzavřel slovy apoštola Pavla:

"Když jsem procházel vašimi posvátnými místy a prohlížel si je, našel jsem i oltář s nápisem: ‚Neznámemu bohu‘. Koho takto uctíváte, a ještě neznáte, toho vám zvěstuji: Bůh, který učinil svět a všechno, co je v něm, ten je Pánem nebe i země, a nebydlí v chrámech, které lidé vystavěli, ani si nedává od lidí sloužit, jako by byl na nich závislý; vždyť je to on sám, který všemu dává život, dech i všechno ostatní. On stvořil z jednoho člověka všechno lidstvo, aby přebývalo na povrchu země, určil pevná roční údobí i hranice lidských sídel. Bůh to učinil proto, aby jej lidé hledali, zda by se ho snad nějakým způsobem mohli dopátrat a tak jej nalézt, a přece není od nikoho z nás daleko. , Neboť v něm žijeme, pohybujeme se, jsme, jak to říkají i někteří z vašich básníků : , Vždyť jsme jeho děti‘. Jsme-li tedy Božími dětmi, nemůžeme si myslet, že božstvo se podobá něčemu, co bylo vyrobeno ze zlata, stříbra nebo z kamene lidskou zručností a důmyslem. Bůh však prominul lidem dobu, kdy to ještě nemohli pochopit, a nyní zvěstuje všem, ať jsou kdekoliv, aby této neznalosti litovali a obrátili se k němu. Neboť ustanovil den, v němž bude spravedlivě soudit celý svět skrze muže, kterého k tomu určil. Všem lidem o tom poskytl důkaz, když jej vzkřísil z mrtvých" (Skutky 17:23-31).

ZOLTAN PIKO